

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ

Назаренко А.О.

Науковий керівник – Філатова І.О., асистент

На сучасному етапі розвитку України однією із найскладніших проблем, з якою зустрічаються вітчизняні підприємства, є наявність надмірних обсягів дебіторської заборгованості. Проблема обліку та аналізу дебіторської заборгованості присвячено серію праць зарубіжних та вітчизняних учених - економістів: З. В. Гуцайлюка, Р. Дамарі, В. П. Завгороднього, О. Д. Заруби, С. Д. Батехіна, І. А. Бланка, Ф. Ф. Бутинця, С. Ф. Голова, Є. Петрик, Г. В. Савицької, Я. В. Соколова, В. В. Сопка, С. Хенка, К. Хувера, М. Г. Чумаченка, А. Шаповалової, М. Швайки та ін. Попов А.З. визначає дебіторську заборгованість «боргом на користь підприємства» та «частиною господарських засобів підприємства, що вибула зі складу даного підприємства і знаходяться у фактичному розпорядженні іншого підприємства і, виконують там роль капіталу».

На даний момент облік дебіторської заборгованості повністю регулюється законодавчими актами, але незважаючи на повний контроль з боку держави, в системі розрахунків по дебіторській заборгованості існує низка проблем, пов'язаних з несвоєчасністю її погашення покупцями.

Дебіторська заборгованість - це матеріальні ресурси, що не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена з кругообігу грошових коштів. Основним законодавчим актом, який прямо регулює облік дебіторської заборгованості є П(С)БО 10.

Неприспособленість методів визначення резерву сумнівних боргів, які передбачені в П(С)БО 10 до обліку на українських підприємствах можна назвати основною проблемою обліку дебіторської заборгованості. Виходячи з цього, відображаються недостовірні дані при нарахуванні резерву сумнівних боргів. Тому вирішити цю проблему можна, затвердивши перелік документів, що підтверджують і обґрунтовують визнання заборгованості сумнівною (безнадійною).

Можна визначити наступні проблеми бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості: а) якість змісту бухгалтерських записів, що визначаються в процесі визнання і оцінювання дебіторської заборгованості; б) відсутність наукових і практичних розробок можливих форм бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості, що могло б забезпечити надання якісної інформації про розрахунки з дебіторами різним користувачам.

Також не вирішеними є проблеми відображення в обліку довгострокової дебіторської заборгованості, оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги.

Для створення ефективної системи контролю за якістю обліку розрахунків з дебіторами необхідно розробити чітку та досконалу класифікацію дебіторської заборгованості, уніфікацію способів її оцінки та документів аналітичного обліку. Для швидкого та якісного виявлення негативних явищ потребують розробки моделі співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості.

Для ефективності роботи підприємства необхідно вдосконалити політику управління дебіторською заборгованістю, адже вона представляє собою частину загальної політики управління оборотними активами і маркетингової політики підприємства і спрямованої на розширення обсягів реалізації продукції.

Розглядаючи питання аналізу дебіторської заборгованості, слід ознайомитися з одним із методів розрахунків з покупцями, що широко використовується в країнах з розвинутими ринковими відносинами - методом надання знижок за дострокової оплати.

Потрібно вдосконалити методику визначення суми резерву сумнівних боргів. Для цього необхідно внести зміни в діюче законодавство з метою стимулювання створення підприємствами цього резерву. Необхідно також внести зміни до плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції з його використання щодо рахунка 37 «Розрахунки з різними дебіторами».

Отже, проблема обліку дебіторської заборгованості полягає в тому, щоб недопустити прострочення термінів платежу та доведення заборгованості до стану безнадійної. Правильно організований бухгалтерський облік повинен мати таку систему рахунків, яка б достатньою мірою відображала і характеризувала всю господарську діяльність з вимушеною конкретизацією.

ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Волчкович А.О.

Науковий керівник – Філатова І.О., асистент

Аналіз наукових праць, присвячених питанням дослідження, свідчить про відсутність комплексного підходу до вивчення обліку основних засобів. При цьому не менш важливі організаційно-методичні проблеми обліку основних засобів, пов'язані з обліком з метою оподаткування, залишаються недостатньо вивченими.